

Meiningar og kjak

KLUMMAN

Simona Weihe

Ein ódámilig gongd

Hvat er hent í føroyska samfelagnum? Væl vitandi at altíð hevur verið munur, so tykist tað, sum vit seinastu tíðina hava gjørt eitt skarvslop skeiva vegin. Sjálvsagt eru øll ikki javnsett og verða tað heldur ikki. Soleiðis eru lívsins treytir. Men tað er dragnað rættiliga nógv millum samfelagsbólkarnar figgjarliga seinastu árin.

Øll mugu hava hoyrt, hvussu strævið tað er við einari inntøku at fáa endarnar at røkka saman. Arbeiða og gera sín part av samfelagsuppgávuni og so standa við einum – í besta føri – nulli á kontuni, tá ið mánaðurin er liðugur. Tað sær heldur ikki út til, at tað verður betur. Stórar vónir vóru til *Bústaðir*, og fólk væntaðu sær bíligari húsaleigu og trygg leiguviðurskifti. Men, men, tann dreymurin brast. Tað er í staðin vorðið eitt løgið sjálvrealiseringsprojekt á dýrum matriklum við karnappum og marmor. Víst dámar øllum at bógva vakurt. Men eru *Bústaðir* ikki førir fyri at finna nóg lagaliga figging til projektini, so er tað ikki nóg gott.

At koma sær at veittra við einari húsaleigu á 6-7.000 kr. í høvudsstaðarøkinum! Hvørjum veruleika liva hesi fólk í? Tey hava í hvussu er ikki kannað, hvussu nógv arbeiðsmenn, pedagogar, handilsfólk ella handverkarar forvinna um mánaðin. Og hvussu nógv tey hava eftir, tá ið skattur, heilsutrygd, kringvarpsgjald og annars alt tað lógarkravda er galdið.

Tað er óført við karnappum og góðum útsýni. Men tað er ikki har, ið lívgóðskan er hjá henni, sum hvønn mánað hevur lítið meira eftir enn tað, sum flatskatturin gav teimum hægst løntu. Latið heldur tey privatu um at byggja snotiligar lonir og hús. Tey hava prógvað, at tað duga tey. Og tað eru jú bæði leigarar og keyparar til tann marknaðin.

Eg havi skilt, at *Bústaðir* hava framtíðarætlanir um bíligari og fjølbroytta bygging. Tað er í hvussu so er ein glotti. Bara spell, at bólkurin, sum hevur størsta tørvin, kom at standa so aftarlaga í røðini: Støku leigararnir, sum lesa ella arbeiða, summir eiga børn, aðrir ikki. Ofta er leiguíbúðin ein steðgur á leiðini víðari í lívinum.

Onkur heldur helst, at tað er bláoygt at hugsa soleiðis, men eg trúgvi kortini, at tað á onkran hátt vendist aftur, so okkara ríka og góða land verður gott at bógva í hjá okkum øllum, ungum sum gomlum. Og at eingin flytur av landinum, tí tað er ov tungt at liva og virka í Føroyum. Og tað er júst tað, sum *Bústaðir* eiga at arbeiða fyri sambært »Bústaðarpolitikki landsins«, sum kann lesast á heimasíðuni bustadir.fo

Onki samstarv millum Fólka flokkin og Tjóðveldi

Í seinasta lagi í novembur í ár verður aftur val til løgtingið. Javnaðarflokkurin hevur verið púra greiður um, at samstarv verður ikki millum Javnaðarflokkurin og Fólka flokkin eftir valið. Eg ætli mær í hesi grein at vísa á, hví eg haldi, at Tjóðveldi eigur at koma við eini líknandi útmelding

Tór Marni Weihe

limur í aðalstjórn Tjóðveldis

Seinastu dagarnar hevur Kringvarpið varpað ljós á eina kavrotna fiskivinnuskipan, ið serliga Fólka flokkurin eigur heiðurin av. Politiska skipanin viðger í lýtuni endurskipan av fiskivinnuni, og hóast ein meiriluti á tingi er fyri veruligari broyting, so bendir alt á, at rotinskapurin í núverandi skipan fer at halda fram.

Fiskivinnunýskipanuttan Fólka flokkin

Ein fiskivinnunýskipanuttan Fólka flokkin er einasta gongda leiðin, skulu vit hava nakran móguleika at rætta upp upp á ta blóðskeivu kós, vit við verandi fiskivinnupolitikki eru á. Sum Kringvarpið og óteljandi serfrøðingar hava víst á, so er verandi fiskivinnuskipan í veruleikanum ein spottan av vanligu føroyinginum. Politikkurin hevur sviðið, og tíðin er komin at rætta upp upp á feilirnar. Meiri og meiri kapitalur samlast á færri og færri hondum, og gera vit onki við trupulleikan nú, og lata Fólka flokkin stýra nýskipanini, so er góður móguleiki fyri, at vit ikki fáa framt eina veruliga nýskipan tey næstu nógvu árin. Tí at Fólka flokkurin vil ikki eina nýskipan, og tí mugu vit finna ein meirilutauttan um flokkin.

Grundleggjandi hugsjónarligar ósemjur

Fiskivinnunýskipanin er tað týðningarmesta málið, ið er á skránni í lýtuni, og hóast flokkarnir nærur onki hava til felags á tí økinum, vil onkur vísa á, at onnur mál eru, har tað

Tjóðveldi og Fólka flokkurin væl kunnu samstarva. Eitt nú um fullveldisspurningin. Onkur hevur sagt – og fer at endurtaka – at Tjóðveldi kann ikki siga samstarv við Fólka flokkin frá sær, tí at skal veruligur móguleiki vera fyri eini fullveldissamgongu eftir valið, so ber ikki til at avskriva samstarv við ein av stóru fullveldisflokkunum. Eg ivist ikki í, at tað eru nógv tjóðveldisfólk, ið hava hugsað í hesum banunum, men eg vil staðiliga afturvísja, at tað ikki ber til at fremja framstig á fullveldisleiðuttan Fólka flokkin.

Veruleikin er, at Fólka flokkurin, eftir mínum tykki,

Fólka flokkurin kostaði okkum eisini loysingina fyrst í øldini, og eg havi hug at minna fólk á, at eitt samfelag skal skipast og stýrast eftir loysingina eisini – og skal eg vera heilt erligur, so vil eg heldur hava, at vita halda fram í verandi heimastýri, enn sum sjálvstøðug tjóð við Fólka flokkinum í landsins leiðslu. Tí saman við einum meiriluta av Føroya fólk, havi eg als onki álit á Fólka flokkinum.

Framsókn, Javnaðarflokkurin og Tjóðveldi

Tjóðveldi eigur at taka ta røttu avgerðina og greitt boða frá, at vit ikki ynskja at samstarva

inum – ikki meiri av tí sama.

Stig móti tjóðarfrælsi og persónligum frælsi skulu vit taka saman við Framsókn og Javnaðarflokkinum. Flokkarnir eiga at seta seg saman, og finna fram til, hvar flokkarnir kunnu semjast, og síðan melda greitt út, at flokkarnir eru samdir um eina heilt aðrar leið. Ábyrgd fyri føroyska samfelagnum hava andstøðuflokkarnir víst seg at taka í álvara, og tí er tíðin komin, til at flokkarnir kappu øll bond við sitandi ábyrgdarleysa stýrið, ið onga virðing hevur fyri landsins lógum og vanligu føroyinginum.

als ikki er ein fullveldisflokkur longur. Seinastu fyra árin eru talandi dømi um, at Fólka flokkurin ikki ynskir at taka stig á fullveldisleið. Øll uppskot um framtøk,uttan mun til hvussu smá, eru blivin feld, og vit hava tikið stór fet móti meiri sambandi. Blokkurin er hækkaður og danskir lög-reglumynduleikar kunnu nú frítt avlurta føroyskar stovur. So nógv fyri fullveldispolitikk Fólka floksins.

við Fólka flokkin eftir valið. Hugsjónarliga hava vit onki til felags, og hyggja vit at søguni hjá leiðandi persónum í flokkinum, so er onki at ivast í, at Tjóðveldi undir ongum umstøðum kann hava tað sitandi á sær, at flokkurin hevur hjálpt hesum í landstýri. Tað ábyrgdarloysi, vit hava sæð í hesum valskeiðnum hevur sett met, og Føroya fólk ynskir nakað heilt annað, og tað er tað, vit skulu geva fólk-

Fólk hava brúk fyri at vita, at tað finst eitt alternativ til sitandi samgongu, og eg haldi tað vera ábyrgdarleyst av andstøðuflokkunum ikki at afturvísa samstarvi við samgonguflokkarnar, tí at vit hava sæð seinastu fyra árin, hvussu lítið hesir flokkar leggja í Føroyar.

